

Hibrit Mikro Şebekeler İçin Enerji Depolama
Seçimi ve Maliyet Optimizasyonu

HİBRİT MİKRO ŞEBEKELER İÇİN ENERJİ DEPOLAMA SEÇİMİ VE MALİYET OPTİMİZASYONU

Rabia Şeyma YILMAZ^A, Şafak BAYKAL^A, Alper TERCİYANLI^A,
Erman TERCİYANLI^A, Abdullah GÖKER^B, Zeki ŞENTÜRK^B

^A Endoks Enerji A.Ş., Ankara

^B Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş., Sivas

İçerik

- Çıkış Noktası
- İlgili Çalışmalar
- Optimizasyon Modeli
- Vaka Çalışması
- Sonuçlar

Çıkış Noktası

Etkenler, Çalışmalar

 ● Birleşmiş Milletler'in 7 numaralı sürdürülebilir gelişim amacı: Düşük maliyetli ve temiz enerji [1]

 ● 10 insandan 9'unun elektriğe erişimi bulunmaktadır.[2]

 ● Elektriksiz yaşayan 840 milyon insanın %87'si kırsal alandadır.[1]

 ● Elektrik tüketiminin %15'i yenilenebilir enerji kaynakları ile sağlanmaktadır.[1]

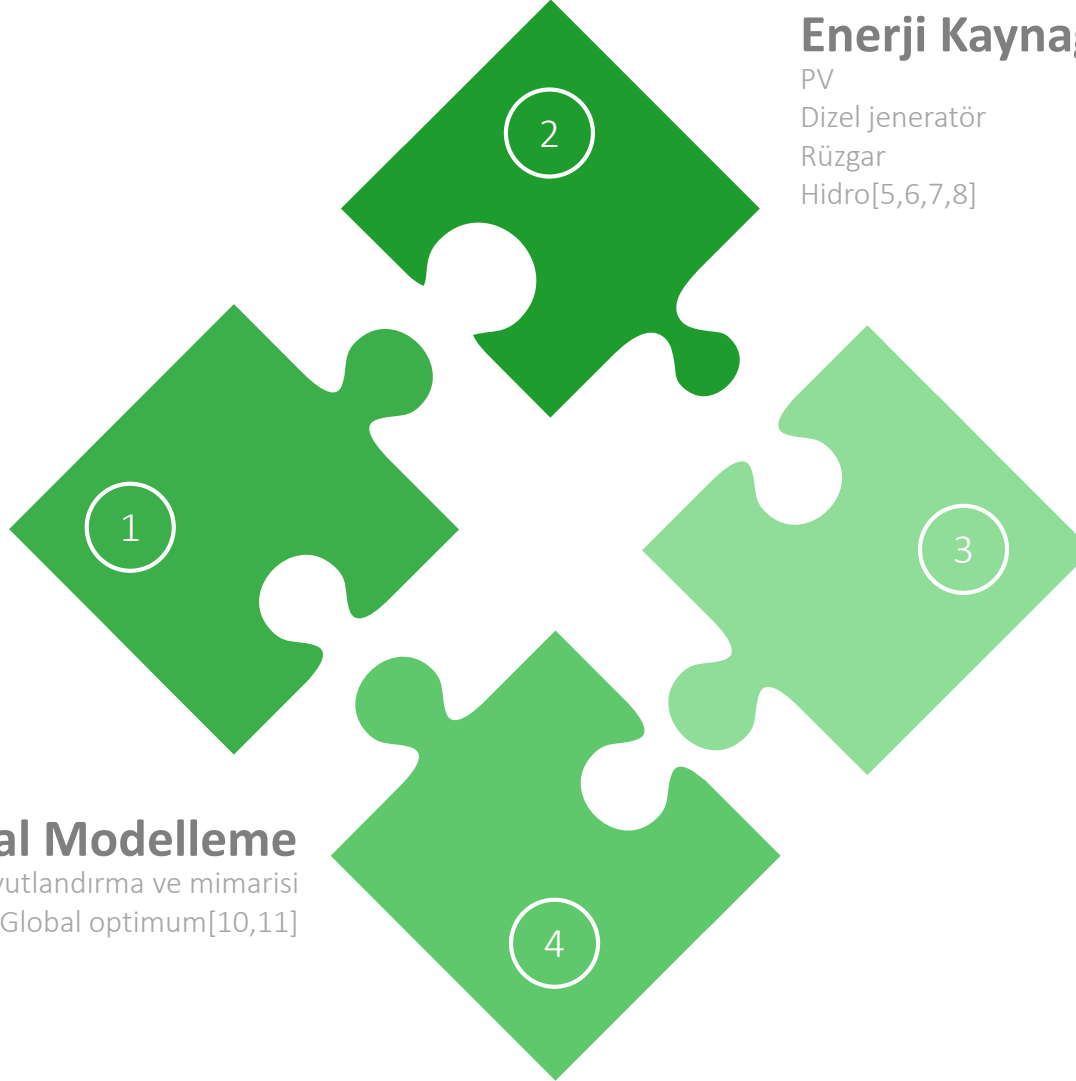
 ● 2030 yılına kadar tüm dünya nüfusunun güvenilir, uygun maliyetli, modern elektriğe ulaşması amaçlanmaktadır.[1]

İlgili Çalışmalar

Önerilen Metoda Etki Eden Nedenler

Hibrit Mikro Şebeke

Şebekeye bağlı veya şebekeden bağımsız[6]

Enerji Kaynağı Çeşitlendirmesi

PV
Dizel jeneratör
Rüzgar
Hidro[5,6,7,8]

Uzun Süreli Projeksiyon

Elektrik talebinin modelde uzun süreli projeksiyonu [9]

Doğrusal Modelleme

En uygun boyutlandırma ve mimarisi
Global optimum[10,11]

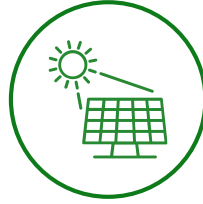
Optimizasyon Modeli

Model Bileşenleri

MODEL BİLEŞENLERİ

Yenilenebilir Enerji Modeli

PV panellerden üretilen enerji modeli

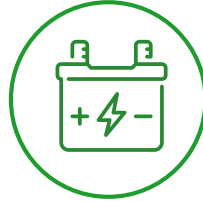

Jeneratör Modeli

Batarya ve üretimin yetersiz geldiği zamanlar için jeneratör modeli

Depolama Sistemi Modeli

Üretim fazlasının depolandığı batarya modeli

Enerji Modeli

Her zaman enerji talebinin karşılanmasına zorlayan enerji modeli

Amaç Fonksiyonu

Depolama, PV panel ve jeneratörün ilk kurulum, operasyon ve işletme maliyetlerini enazlamaya çalışan amaç fonksiyonu

Optimizasyon Modeli

Yenilenebilir Enerji Modeli

Parametreler ve Açıklamaları

Adı	Açıklama
t	Yılın periyotlara bölümü
TPE_t	t zamanındaki toplam PV enerjisi
PE_t	t zamanında bir PV panelden üretilen enerji
IV	Inverter verimliliği
PA	PV panel adedi

PV panellerden elde edilen
toplam enerji

$$TPE_t = PE_t * IV * PA$$

Her bir periyotta bir PV panelinin ürettiği
enerjinin, PV adedi ve inverter verimliliği ile
çarpılması

Optimizasyon Modeli

Depolama Sistemi Modeli

Parametreler ve Açıklamaları

Adı	Açıklama
t	Yılın periyotlara bölümü
BŞDt	t zamanındaki bataryanın şarj seviyesi
BŞEt	t zamanında bataryayı şarj eden enerji
BDEt	t zamanında bataryayı deşarj eden enerji
BŞV	Bataryanın şarj verimliliği
BDV	Bataryanın deşarj verimliliği
BK	Batarya kapasitesi
DD	Bataryanın deşarj derinliği
MŞG	Maksimum şarj gücü
MDG	Maksimum deşarj gücü

Bataryanın bir sonraki periyottaki şarj durumu

$$B\dot{S}D_t = B\dot{S}D_{t-1} - \frac{BDE_t}{BDV} + B\dot{S}E_t * B\dot{S}V$$

Bataryanın bir önceki periyottan gelen şarj miktarı ile eklenen şarj çıkarılan deşarj miktarı

Batarya şarj durumu deşarj derinliği altına inemez

$$BK * DD \leq B\dot{S}D_t \leq BK$$

Batarya şarj durumu kapasitenin üzerine çıkamaz

Maksimum şarj gücünden fazla şarj edilmez
Maksimum deşarj gücünden fazla enerji çekilemez

$$\left\{ \begin{array}{l} B\dot{S}E_t \leq M\dot{S}G \\ BDE_t \leq MDG \end{array} \right.$$

Optimizasyon Modeli

Jeneratör Modeli

Parametreler ve Açıklamaları

Adı	Açıklama
t	Yılın periyotlara bölümü
KDM _t	t zamanında kullanılan dizel miktarı
JE _t	t zamanında jeneratörden üretilen enerji
JV	Jeneratör verimliliği
AID	Alt ısııl değer
JK	Jeneratör kapasitesi

Kullanılan dizel miktarı

$$KDM_t = \frac{JE_t}{JV * AID}$$

Üretilen enerjinin, dizelin alt ısııl değeri ve jeneratöre verimliliğine oranı

Jeneratör, jeneratör kapasitesinden fazla üretemez

$$JK \geq JE_t$$

Optimizasyon Modeli

Enerji Modeli

Parametreler ve Açıklamaları

Adı	Açıklama
t	Yılın periyotlara bölümü
ET _t	t zamanındaki enerji talebi
BŞEt	t zamanında bataryayı şarj eden enerji
BDEt	t zamanında bataryayı deşarj eden enerji
JEt	t zamanında jeneratörden üretilen enerji
TPEt	t zamanındaki toplam PV enerjisi
EFt	t zamanındaki enerji fazlası
ŞKTt	t zamanında şebekeden karşılanan talep
ŞÇY	Şebekeden çekilmesine izin verilen yüzdelik

$$ET_t = TPE_t + JE_t - BŞE_t + BDE_t - EF_t + ŞKT_t$$

Enerji talebi

Jeneratör üretim

Enerji fazlası

PV Üretim

Batarya şarj ve deşarj

Şebekeden karşılanan talep

Şebekeden karşılanan talep miktarının kısıtı

$$ŞÇY \geq \frac{\sum_t ŞKT_t}{\sum_t ET_t}$$

Optimizasyon Modeli

Amaç Fonksiyonu

Parametreler ve Açıklamaları

Adı	Açıklama
t	Yılın periyotlara bölümü
İYM	İlk yatırım maliyeti
OBM	Operasyon bakım maliyeti
BYM	Batarya yenilenme maliyeti
TDM	Toplam dizel maliyeti
ŞEM	Şebekeden çekilen enerjinin maliyeti
PYM	Bir PV panel yatırım maliyeti
PK	Bir PV panel kapasitesi
BM	Birim batarya yatırım maliyeti
JYM	Birim jeneratör yatırım maliyeti
OBP	PV operasyon bakım maliyeti
OBB	Batarya operasyon bakım maliyeti
OBJ	Jeneratör operasyon bakım maliyeti
PBM	PV yatırımın operasyon maliyeti kısmı(%)
JBM	Jeneratör yatırımın operasyon maliyeti kısmı(%)
BBM	Batarya yatırımın operasyon maliyeti kısmı(%)
BYS	Batarya yenilenme süresi
IO	İndirim oranı
DM	Birim dizel maliyeti
ŞÇM	Şebekeden çekilen enerjinin maliyeti
n	Projenin yıl cinsinden süresi

$$\min IYM + OBM + BYM + TDM + \text{ŞEM}$$

$$IYM = (PYM * PK * PA + BK * BM + JYM * JK)$$

İlk yatırım maliyeti;
PV panel, batarya ve
jeneratör maliyeti

$$OBP = PYM * PK * PA * PBM$$

$$OBB = BK * BM * BBM$$

$$OBJ = JYM * JK * JBM$$

Pv panel, batarya ve
jeneratör operasyon
ve bakım maliyeti

$$BYM = \frac{BK * BM}{(1 + IO)^{BYS}}$$

Batarya yenileme maliyeti

$$TDM = \sum_n \frac{\sum_t KDM_t * DM}{(1 + IO)^n}$$

Kullanılan dizelin
maliyeti

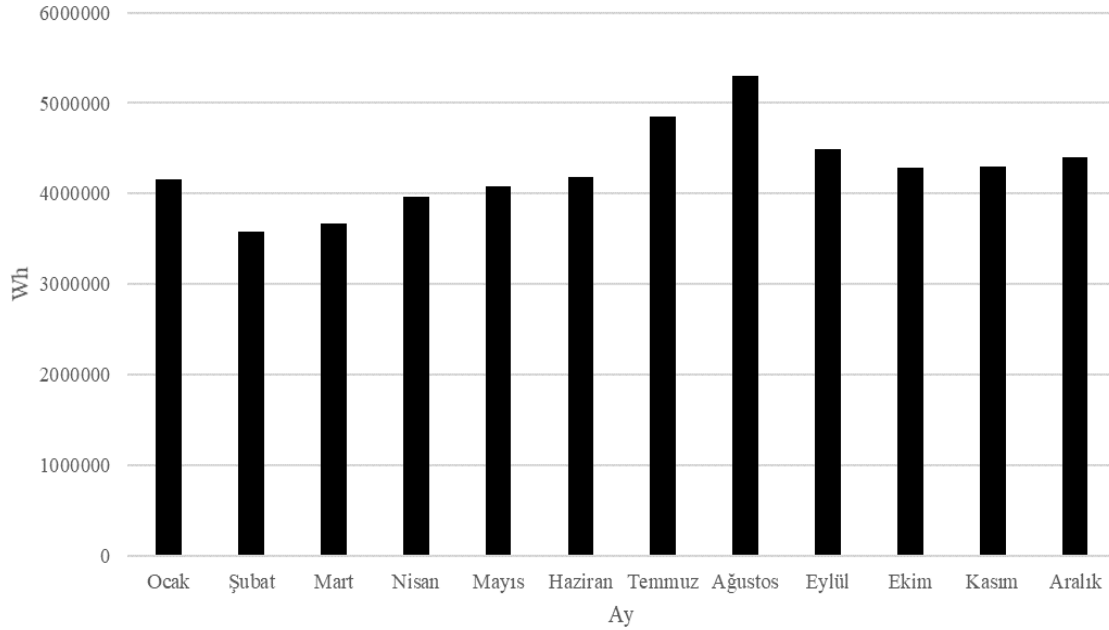
$$\text{ŞEM} = \sum_n \frac{\sum_t \text{ŞKT}_t * \text{ŞÇM}}{(1 + IO)^n}$$

Şebekeden çekilen
enerjinin maliyeti

Vaka Çalışması

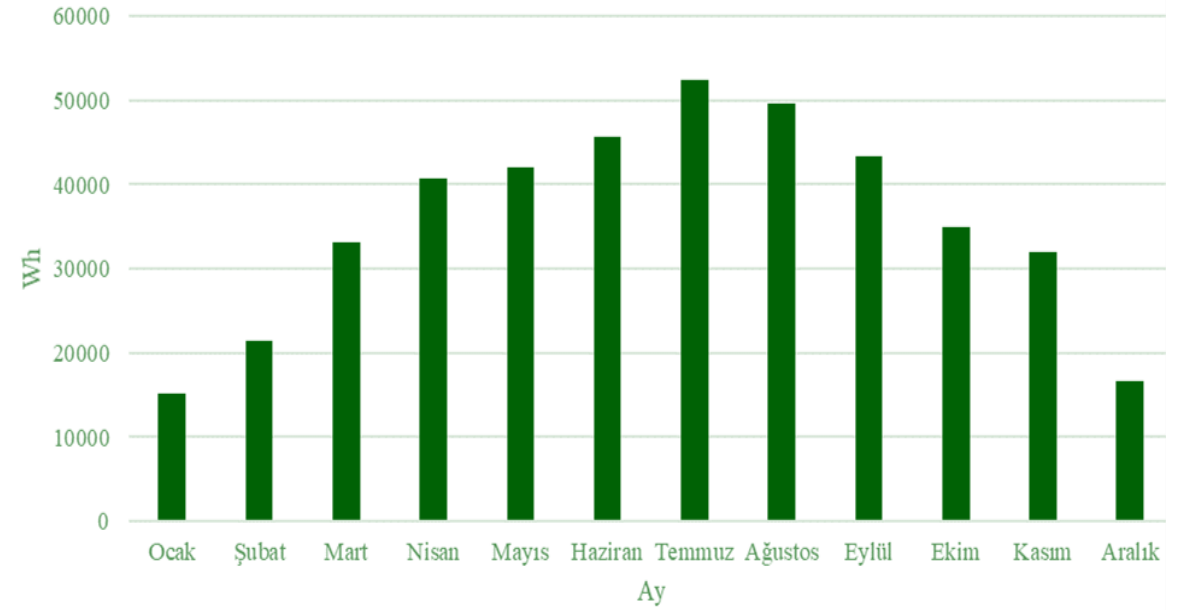
Sivas – Küpecik Köyü

Küpecik Köyü Aylık Toplam Enerji Talebi

Sivas ile Küpecik köyü 1 yıllık tüketim verileri saatlik olarak kullanılmıştır.

Bir PV Panelinin Aylık Üretim Değerleri

265 W'lık PV panel ile üretilebilecek bir yıllık enerji değerleri Coğrafik Fotovoltaik Bilgi Sistemi [12] yardımı ile hesaplanmıştır.

Vaka Çalışması

Senaryolar ve Sonuçları

Batarya Boşalma Süresi	>	Batarya Boşalma Süresi = 1c Jeneratör yok Şebekeden çekmeye izin yok	01 Senaryo
Batarya Boşalma Süresi	>	Batarya Boşalma Süresi = 2c Jeneratör yok Şebekeden çekmeye izin yok	02 Senaryo
Batarya Boşalma Süresi	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör yok Şebekeden çekmeye izin yok	03 Senaryo
Şebekeden Beslenme	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör yok %10'luk şebekeden enerji çekme izni	04 Senaryo

Şebekeden Beslenme	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör yok %30'luk şebekeden enerji çekme izni	05 Senaryo
Jeneratör Etkisi	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör var Şebekeden çekmeye izin yok	06 Senaryo
Jeneratör Etkisi	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör var %10'luk şebekeden enerji çekme izni	07 Senaryo
Jeneratör Etkisi	>	Batarya Boşalma Süresi = 3c Jeneratör var %30'luk şebekeden enerji çekme izni	08 Senaryo

Vaka Çalışması

Senaryolar ve Sonuçları

Batarya Boşalma Süresi

Batarya Boşalma Süresi = 1c
Jeneratör yok
Şebekeden çekmeye izin yok

01
Senaryo

Batarya Boşalma Süresi

Batarya Boşalma Süresi = 2c
Jeneratör yok
Şebekeden çekmeye izin yok

02
Senaryo

Batarya Boşalma Süresi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör yok
Şebekeden çekmeye izin yok

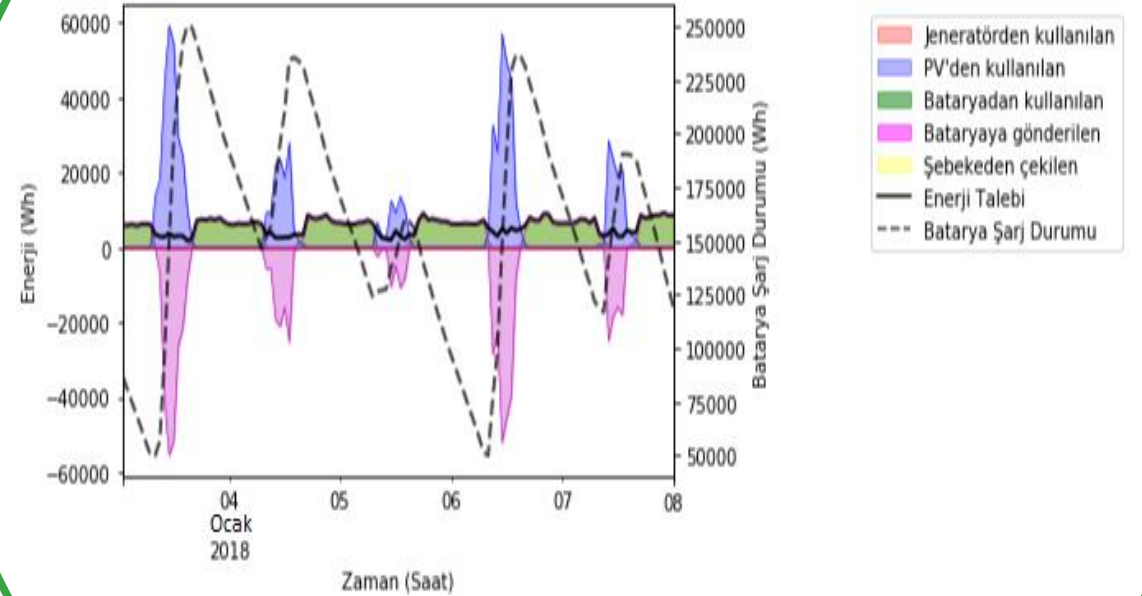
03
Senaryo

Şebekeden Beslenme

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör yok
%10'luk şebekeden enerji çekme izni

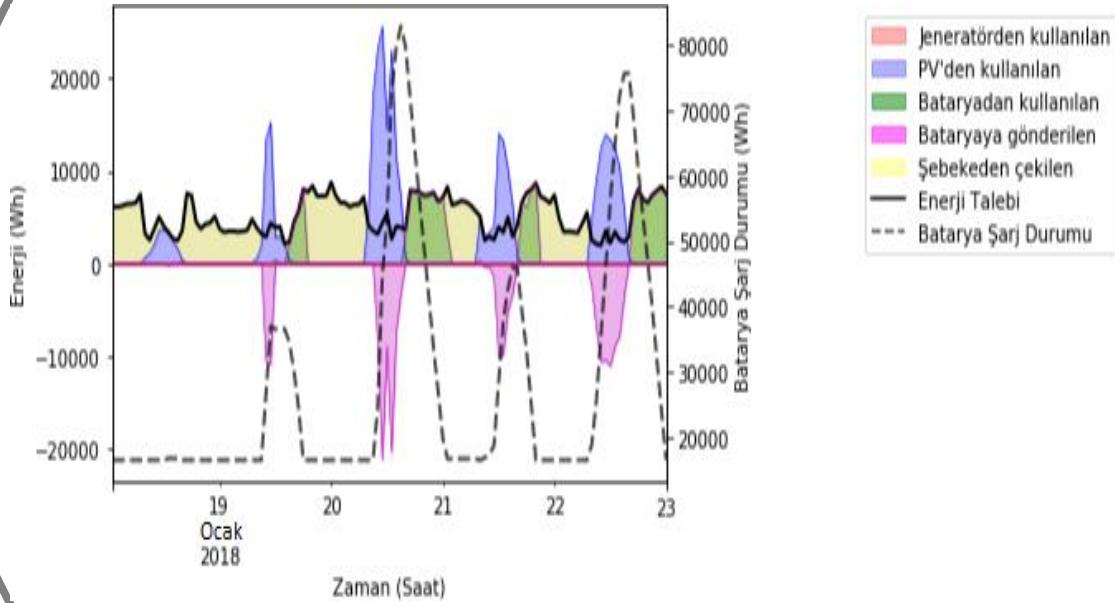
04
Senaryo

Batarya Boşalma Süresi Senaryo 3

	Panel Boyutu(W)	Batarya Boyutu(Wh)	Jeneratör Boyutu(W)	Toplam Maliyet (\$)
Senaryo 1	298552.2	266155.9	0.0	590605.9
Senaryo 2	287425.2	255266.2	0.0	567594.8
Senaryo 3	282445.2	250402.9	0.0	557306.9

Şebekeden Beslenme Senaryo 5

	Panel Boyutu(W)	Batarya Boyutu(Wh)	Jeneratör Boyutu(W)	Toplam Maliyet (\$)
Senaryo 4	51478.9	123422.6	0.0	185794.5
Senaryo 5	32669.1	82814.3	0.0	132232.9

Şebekeden Beslenme

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör yok
%30'luk şebekeden enerji çekme izni

05

Senaryo

Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
Şebekeden çekmeye izin yok

06

Senaryo

Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
%10'luk şebekeden enerji çekme izni

07

Senaryo

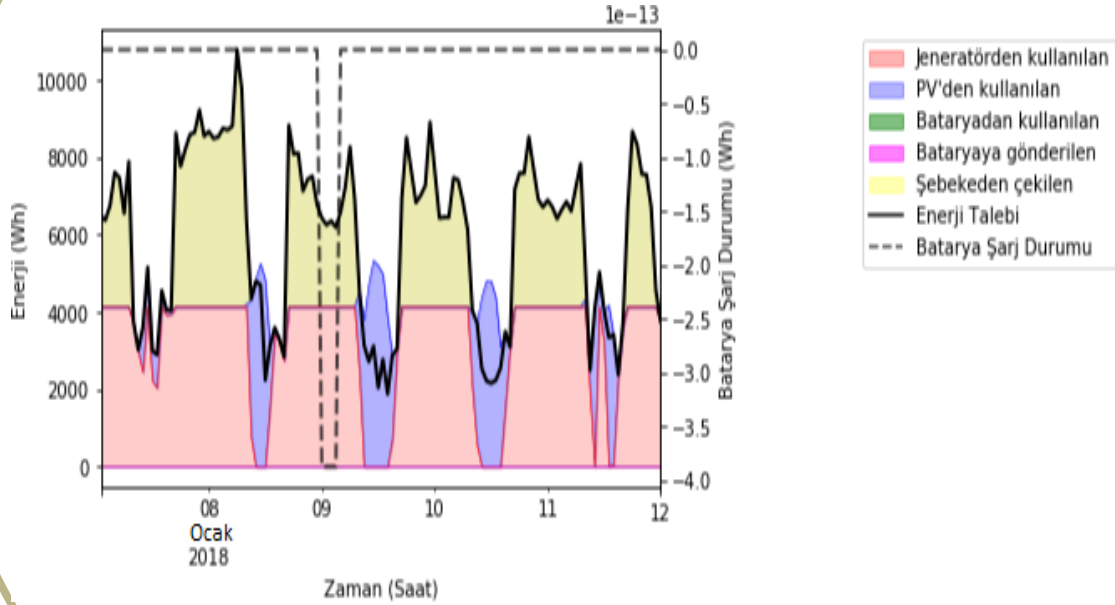
Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
%30'luk şebekeden enerji çekme izni

08

Senaryo

Jeneratör Etkisi Senaryo 8

	Panel Boyutu(W)	Batarya Boyutu(Wh)	Jeneratör Boyutu(W)	Toplam Maliyet (\$)
Senaryo 6	11807.4	2346.4	13297.9	149835.3
Senaryo 7	11592.0	0.0	6544.6	133547.9
Senaryo 8	11600.6	0.0	4138.3	106170.4

Şebekeden Beslenme

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör yok
%30'luk şebekeden enerji çekme izni

05

Senaryo

Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
Şebekeden çekmeye izin yok

06

Senaryo

Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
%10'luk şebekeden enerji çekme izni

07

Senaryo

Jeneratör Etkisi

Batarya Boşalma Süresi = 3c
Jeneratör var
%30'luk şebekeden enerji çekme izni

08

Senaryo

Vaka Çalışması

Senaryolar ve Sonuçları

- En verimli batarya, **3C batarya boşalma süresi** ile çalışmıştır.
- Dizel jeneratör** eklenerek maliyet büyük oranda düşmektedir.
- Depolama sisteminin boyutlarını makul ölçülerde tutmak için akşam saatlerinde **şebekeden enerji çekilmesine** izin verilmelidir.

	Batarya Boşalma Süresi	Şebekeden Beslenme	Jeneratör Durumu	Panel Boyutu(W)	Batarya Boyutu(Wh)	Jeneratör Boyutu(W)	Toplam Maliyet (\$)
Senaryo 1	1C	Yok	Yok	298552.2	266155.9	0.0	590605.9
Senaryo 2	2C	Yok	Yok	287425.2	255266.2	0.0	567594.8
Senaryo 3	3C	Yok	Yok	282445.2	250402.9	0.0	557306.9
Senaryo 4	3C	%10	Yok	51478.9	123422.6	0.0	185794.5
Senaryo 5	3C	%30	Yok	32669.1	82814.3	0.0	132232.9
Senaryo 6	3C	Yok	Var	11807.4	2346.4	13297.9	149835.3
Senaryo 7	3C	%10	Var	11592.0	0.0	6544.6	133547.9
Senaryo 8	3C	%30	Var	11600.6	0.0	4138.3	106170.4

Kaynakça

- [1] UN, Sustainable development goals (2015). <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>
- [2] International Energy Agency, World Energy Outlook 2018, White Paper, IEA, 2018.
- [3] M. F. Gomez, S. Silveira, Rural electrification of the brazilian amazon achievements and lessons, Energy Policy 38 (10) (2010) 6251 – 6260, the socio-economic transition towards a hydrogen economy-findings from European research, with regular papers.
- [4] G. Rauniyar, A. Morales, V. Melo, Asian development banks assistance for rural electrification in bhutan: Does electrification improve the quality of rural life, An Evaluation Study. ADB. Independent Evaluation Department.
- [5] P. Diaz, C. Arias, R. Pea, D. Sandoval, Far from the grid: A rural electrification field study, Renewable Energy 35 (12) (2010) 2829 – 2834.
- [6] F. F. Nerini, O. Broad, D. Mentis, M. Welsch, M. Bazilian, M. Howells, A cost comparison of technology approaches for improving access to electricity services, Energy 95 (2016) 255 – 265.
- [7] A. Kaabeche, R. Ibtouen, Techno-economic optimization of hybrid photovoltaic/wind/diesel/battery generation in a stand-alone power system, Solar Energy 103 (2014) 171 – 182.
- [8] R. K. Akikur, R. Saidur, H.W. Ping, K. R. Ullah, Comparative study of stand-alone and hybrid solar energy systems suitable for on-grid rural electrification: A review, Renewable and Sustainable Energy Reviews 27 (2013) 738–752.
- [9] F. Riva, H. Ahlborg, E. Hartvigsson, S. Pachauri, E. Colombo, Electricity access and rural development: Review of complex socio-economic dynamics and casual diagrams for more appropriate energy modelling, Energy for sustainable development 43 (2018) 203–223.
- [10] S. Mandelli, C. Brivio, E. Colombo, M. Merlo, A sizing methodology based on levelized cost of supplied and lost energy for on-grid rural electrification systems, Renewable Energy 89 (2016) 475–488.
- [11] F. Riva, A. Tognollo, F. Gardumi, E. Colombo, Long-term energy planning and demand forecast in remote areas of developing countries: Classification of case studies and insights from a modelling perspective, Energy strategy reviews 20 (2018) 71–89.
- [12] Photovoltaic Geographical Information System, http://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/tools.html#PVP
- [13] Q. Altes Buch, M. Orosz, S. Quoilin, V. Lemort, Rule-based control and optimization of a hybrid solar microgrid for rural electrification and heat supply in sub-saharan africa., Proceedings of the 30th International Conference on Efficiency, Cost, Optimization, Simulation and Environmental Impact of Energy Systems 1 (1) (2017) 1263–1273.